

РЕШЕНИЕ

№ 19391

гр. София, 19.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 35 състав, в публично заседание на 29.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петър Савчев

при участието на секретаря Богданка Гешева, като разгледа дело номер **12181** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по жалба на Б. К., ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на И., съд. адр. [населено място] 1527, [улица] срещу Решение № 5332/04.11.2025 г. на Председателя на ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЕЖАНЦИТЕ ПРИ МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ, с което, на основание чл. 75, ал. 1, т.т. 2 и 4 от ЗУБ, на жалбоподателя е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Твърди незаконосъобразност на решението, поради противоречието му с материалния закон. Моли отмяна на решението.

Ответникът оспорва жалбата и моли да бъде отхвърлена.

Прокуратурата не взима становище.

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, поради което следва да се разгледа по същество.

Съдът, като взе предвид твърденията на страните и прецени събраните доказателства по реда на чл. 168 от АПК, приема следното от фактическа и правна страна при цялостна проверка на основанията за законност на акта по чл. 146 от АПК:

Обжалваното решение е постановено във формата и от органа по чл. 75, ал. 1 от ЗУБ, поради което е валидно.

Съгласно разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ [статут на бежанец](#) в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

Жалбоподателят е подал молба за предоставяне на международна закрила вх. № ПМЗ-ВР-2681/05.09.2025 г. пред ДАБ при МС. ДАБ при МС е провела процедура по 63а от ЗУБ, като е поканила и провела интервю с жалбоподателя, събрала е и други писмени доказателства във връзка с произнасяне по молбата. С обжалваното решение се приема, че за жалбоподателя не са налице основанията по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, защото видно от отговорите по интервюто, въпреки, че заявява, че е обект на преследване по признаците по чл. 8, ал. 1 то ЗУБ. Следва да се вземе, предвид, обаче, решение № 4476/04.02.2026 г. , адм. д. № 12166/2025 г. на АССГ, Трето отделение, 20-ти с-в, влязло в сила на 20.02.2026 г. , с което е отменено решение № 5335/04.11.2025 г. на Председателя на ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЕЖАНЦИТЕ ПРИ МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ, с което, на основание чл. 75, ал. 1, т.т. 2 и 4 от ЗУБ, на майката на жалбоподателя е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, и делото е върнато на административния орган за ново произнасяне по молбата за предоставяне на международна закрила на майката. С цитираното решение № 4476/04.02.2026 г. на административния орган се дават задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона, доколкото съдът намира, че за майката на настоящия жалбоподател са налице данни, че отговаря на критериите за предоставяне на международна закрила по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Настоящият състав е приел преюдициалност на производството по цитираното административно дело и е спрял настоящото производство на основание чл. 154а, ал. 1, т. 4 от АПК с протоколно определение от 18.02.2026 г. и съответно е възобновил производството с разпореждане № 9443/10.02.2026 г. Тази преюдициалност, основана на чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, следва да се вземе при произнасяне по молбата за международна закрила на жалбоподателя, предвид биологичната връзка – майка-син, на двамата чужденци, търсещи международна закрила в България. Ето защо, само на това основание жалбата срещу тази част на решението, с което на жалбоподателя е отказан статут на бежанец, е основателна, като делото следва да се върне на административния орган за издаване на административен акт, с който се съобрази бежанската история на майката.

Съгласно разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ **хуманитарен статут** се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция, 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, или 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. По-горе се посочи, че по отношение на жалбоподателя липсват критериите по т.т. 1 и 2. Що се отнася до критерия по т. 3, „тежки посегателства“ възпроизвеждат чл. 15 от ДИРЕКТИВА 2004/83/ЕО НА СЪВЕТА от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. В обжалваното решение се приема, че в случая се установяват разширенията, дадени в тълкувателно решение от 17.02.2009 г. на Съда на европейските общности по тълкуването на чл. 15 от ДИРЕКТИВА 2004/83/ЕО НА СЪВЕТА от 29 април 2004 година, които се прилагат във връзка с чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Според това решение, наличието на подобна заплаха по изключение може да се счита за установено, когато степента на характеризиращо въоръжения конфликт безогледно насилие в страната достигне до такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, поради самия факти на пребиваване там, е изложено на реална опасност да претърпи тежки заплахи. С обжалваното решение е прието, че спрямо жалбоподателя не са налице сериозни и потвърдени заплахи, налични към момента на процедурата, за да се счита, че

ако се завърне в държавата си по произход И., той би бил изправен пред реален риск от тежки посегателства, именно поради установеното позициониране на военния конфликт в отделни части на страната и характеризиращ се със спорадични ограничени военни сблъсъци и относително много нисък дял на цивилни жертви. Ето защо, правилно административният орган съобразява на база на данните от справката за положението в И. , че в държавата не съществува вътрешен или международен въоръжен конфликт на цялата ѝ територия и по характер, визиран в горесцитираните норми. Положението в страната следва да се оцени като несигурно и напрегнато, но то не следва да се оценява като повсеместно и безогледно. Инцидентите не са от естество да предизвикат масов ефект.

Следва да се обърне внимание на разпоредбата на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, според която хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците. Тази разпоредба дава възможност на приемащата държава да предостави хуманитарен статут на чужденец, когато за него не са налице общите критерии по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, но са налице други критерии от общохуманитарен характер. Такива биха могли да бъдат например нужда от лечение, епидемии в страната на произход, както и др.под.

По делото са представени от административния орган три справки за общественно-политическата обстановка в И., включително такава за периода след започване на военния конфликт в И. от края на февруари и началото на март 2026 г. Конфликтът, обаче, не е обсъден с обжалваното решение. Този факт следва да се вземе предвид на основание чл. 142, ал. 2 от АПК и да се обсъди от административния орган. Следва да се вземат предвид и мотивите на решение № 2107/24.02.2026 г. по адм.д. № 678/2026 г. на ВАС, 7-мо отделение, според които в хода на образуваното касационно производство от пълномощника на ответника е представена нова справка вх. № МЦ-02-31/30.01.2026 г. относно общественно-политическото положение в И., която е приета като писмено доказателство по делото. Според тази справка ситуацията в страната остава напрегната и се характеризира с противоречиви доклади. Оценките за броя на смъртните случаи и арестите варират значително: на 18 януари 2026 г. правителствен представител заявява, че най-малко 5 000 души са били убити в протестите, включително 500 служители на реда. Твърди се, че някои от най-сериозните сблъсъци и повечето смъртни случаи са станали в райони с кюрдско мнозинство. Американска организация за правата на човека изчислява 3 919 смъртни случая (към 18 януари 2026 г.) и заявява, че 8 949 други смъртни случая все още се разследват. Според допълнителни съобщения от 18 януари 2026 г. ирански лекари от осем големи очни клиники и 16 спешни отделения в цялата страна, които комуникират с външния свят чрез сателитната мрежа Starlink, казват, че около 16 500 демонстранти са били убити, а приблизително 330 000 са ранени. В доклади на организации за правата на човека се съдържат данни за натиск и върху семействата на жертвите. Според някои от съобщенията семействата на жертвите са принуждавани да провеждат нощни погребения, а в някои случаи членове на семействата съобщават, че освобождаването на телата на близките им е обусловено от подписването на писмени декларации за ангажираност или приемане на официалната версия на събитията. В Резолюция на Европейския парламент от 22.01.2026 г. (2026/2565(RSP)) се приема, че иранските сили за сигурност са извършили „брутални репресии“ срещу протестиращите в И. и тези действия представляват „сериозни нарушения на международното право в областта на правата на човека“. В същата резолюция се отбелязва също така, че „иранските органи публично заплашиха да продължат да потушават протестите и строго да наказват участниците в тях“, т.е. не се установява прекратяване на цикъла на насилие. Съществената промяна в общественно-политическото положение в страната на

произход налага нова проверка и обсъждане на обстоятелствата, относими към търсената закрила по [чл. 8 и 9 ЗУБ](#). Тъй като [чл. 75, ал. 1 ЗУБ](#) урежда специална компетентност на административния орган в производството по предоставяне на международна закрила и естеството на административния акт не позволява съдът да реши въпроса по същество, съдът следва да отмени административния акт и да изпрати преписката на съответния компетентен административен орган за ново произнасяне.

При решаването на въпроса за наличието на основание за предоставяне на хуманитарен статут в случая, отново следва да се вземат предвид гореизложените съображения за бежанската история на майката на жалбоподателя във връзка с преюдициалността по чл. 9, ал. 6 от ЗУБ и съображенията по горесцитираното решение № 4476/04.02.2026 г. , адм. д. № 12166/2025 г. на АССГ, Трето отделение, 20-ти с-в, влязло в сила на 20.02.2026 г.

В заключение следва да се посочи, че жалбоподателят посочва, че той е бежанец от И. през Т.. През април 2013 г. А. приема всеобхватен, насърчен от ЕС „Закон за чужденците и международната закрила“, който установява специална правна рамка за убежището в Т. и потвърждава задълженията ѝ към всички лица, нуждаещи се от международна закрила, независимо от страната им на произход. Според Върховния комисариат за бежанците на ООН, „ ... европейското законодателство в областта на убежището и миграцията е ясно видимо в турското законодателство в областта на убежището, благодарение на тази реформа ...“. Предвид това следва да се приеме, че жалбоподателят се ползва с особения статут на временна закрила в Т.. Ето защо, правилно Т. следва да се определи, като трета сигурна държава по смисъла на §1, т. 9 от ДР на ЗУБ. Това е допълнително основание за отхвърляне на молбата му за предоставяне на международна закрила на основание чл. 13, ал. 1, т. 14 от ЗУБ. Този факт, обаче, не е обсъден в обжалваното решение, което отново е неизпълнение на чл. 35 от АПК. По-конкретно, административният орган е следвало да обсъди дали жалбоподателят може да се върне безпрепятствено в Т., където да получи международна закрила.

Предвид гореизложеното, и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът приема, че жалбата е изцяло основателна.

С оглед на това, че естеството на акта не позволява решаването на въпроса по същество, на основание чл. 173, ал. 2 от АПК , преписката следва да се изпрати на административния орган със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

Въз основа на гореизложеното, съдът

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ , по Б. К., ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на И., съд. адр. [населено място] 1527, [улица], изцяло Решение № 5332/04.11.2025 г. на Председателя на ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЕЖАНЦИТЕ ПРИ МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ.

ИЗПРАЩА делото като преписка на Председателя на ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЕЖАНЦИТЕ ПРИ МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ за ново произнасяне в едномесечен срок от постановяване на настоящото решение по молбата вх. № ПМЗ-ВР-2681/05.09.2025 г.на Б. К., ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на И., съд. адр. [населено място] 1527, [улица].

Решението подлежи на обжалване от страните, пред Върховен административен съд, в четиринадесетдневен срок от съобщението, че е изготвено.